

CIN 2009

“Yükselişi Anlamak”

Demografi/Nüfus

	2003	2004	2005	2006	2007
Nüfus (m)	1.292.3	1.299.9	1.307.6	1.314.5	1.321.3
Nüfus (%değişim)	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5

Çin'in kalabalık nüfusu aynı zamanda en büyük sorunlarının başında gelmektedir. Önümüzdeki birkaç on yılda Çin nüfusunun büyüklüğü şehirleşme konusunda önemli sorunlar yaratacaktır. Ayrıca, uzun vadede yaşlanan nüfusun getireceği büyük çaplı politika değişiklikleri beklenmektedir. Son yıllarda nüfus % 0.5-0.6 civarında büyüme kaydetmektedir. Nüfus 2007 yılı itibariyle 1.32 milyara ulaşmıştır. Çin'in nüfusunun 2030 yılına kadar artması ve 1.5 milyara ulaşması beklenmektedir.

Çin'in nüfusu hızla yaşlanmaktadır. Dünya Bankası'na göre nüfusun 65 yaşın üzerinde olan bölümü 1995'de %10 civarında iken 2030 yılında %22'ye çıkacaktır. Bu yaşlanma süreci Japonya'dan daha uzun ama batı Avrupa'dan daha kısa sürede gerçekleşecektir. 1995'den 2030'a kadar çalışan nüfusun emekli olanlarla oranı 9,7:1'den 4,2:1'e düşecektir.

Demografik olarak Çin altın yıllarını yaşamaktadır. 2007 itibariyle Çin'de 15-64 yaş arası nüfus 865 milyona ulaşmıştır. Bu da çok miktarda işgücü anlamına gelmekte ve Çin'e yaşlı nüfus artmadan önce modernleşme olanağı tanımaktadır. Kırsal alandan şehire olan göç şehirlerdeki iş gücünün hızla artmasına neden olmaktadır. Bu da hükümetin çoğalan şehir nüfusuna iş bulabilmek için daha hızlı büyüme politikaları uygulamasına neden olmaktadır. Şehir nüfusu 594 milyona ve toplam nüfusun %44.9'una ulaşmıştır.

Moğol, Tibet, Uygur, Zhuang ve diğer Türk grupları gibi Çin'deki azınlıkta bulunan etnik gruplar, çoğunluktaki (%91.6) Han grubundan daha hızla artmaktadır. Moğol ve Tibetli göçebe topluluklar tek çocuk politikasının dışında tutulmakta ve 2-3 çocuğa izin verilmektedir.

1978'den bu yana gerçekleştirilen reformlar Çin'in gerek şehir ve kırsal alan arasındaki gerekse doğu ile batısı arasındaki gelir eşitliğini bozmuştur. Gelir eşitsizliği ABD'den daha fazla fakat Latin Amerika ülkelerinden daha azdır. 1990'larda sanayi reformunun başladığı kıyı bölgelerinde ile iç bölgeler arasındaki eşitsizlik son derece belirgin bir hal almıştır. 2007 yılı harcanabilir hanehalkı geliri Şangay'da 23.623 Rmb iken Gansu'da 10.012 Rmb'dir.

Eğitim

2007 yılında yapılan ankete göre 15 yaş üstü okuma yazma bilmeyen nüfusu %8.4 olarak tespit edilmiştir. Bu oran Pekin'de %3.3 iken Tibet'te %36.8 diğer 10 bölgede ise %10'dur. Resmi rakamlar çok yüksek oranda bir okula devam oranı verseler de eğitim sisteminin özellikle kırsal alanda büyük eksiklikleri olduğu bilinmektedir.

Çin'de 1908 üniversite ve yüksek okul bulunmakta ve bu okullar 18.8 milyon mezun vermektedir. Mühendislik ve işletme en fazla tercih edilen alanlardır. Tüm ülke genelinde uygulanan bir üniversite giriş sınavı ile üniversitelere öğrenci kabul edilmektedir. 2007 itibariyle Çin'de lisansüstü programlardaki öğrenci sayısı 1.2 milyondur. Ülke dışındaki öğrenci sayısı ise 144.000'dir. Çin'de eğitim gören yabancı öğrenci sayısı ise 92.500'dür.

Doğal Kaynaklar

Dünyadaki tarım arazilerinin %7'sine sahip olmasına rağmen Çin, dünya nüfusunun beşte birini beslemektedir. Kuzey bölgeler çölleşme tehdidi altındadır. Ulusal istatistikler su kaynaklarının hızla azaldığını göstermektedir. Batı bölgelerinde ise su kaynakları görece daha fazla ve hidroelektrik üretimine izin verir nitelikte olmakla birlikte, su kaynakları hızla kirlenmekte ve bu kirlilik insan sağlığını tehdit eder boyuta gelmektedir.

Çin ülkeye birkaç yüzyıl yetecek miktarda büyük kömür rezervlerine sahiptir ve dünyanın en büyük yakıt üreticisidir. Çin petrol rezervlerini 2.8 milyar ton, doğalgaz rezervlerini de 3.2 trilyon kübik metre olarak açıklamaktadır. Ülkenin petrol üretimi çok yavaş arttığından Çin yurtdışından petrol ithal etmektedir. Bu ithalat 2007 yılında 211 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, Çin'in büyük miktarda demir, boksit, manganez potasyum ve pirit rezervleri bulunmaktadır. Buna rağmen Çin, metalurji sanayinin hızlı gelişmesi sonucunda ihtiyaç duyduğu minerallerin büyük kısmını ithal etmektedir. Ülkenin demir cevheri ithalatı 2007 yılında %17.4 oranında artarak 383 milyon tona ulaşmıştır.

Altyapı

Son 20 yıldır yapılan yatırımlar sonucunda Çin'in altyapısı sürekli gelişme göstermektedir. Genel olarak doğu kıyısındaki şehirlerin altyapıları iyi durumdadır; iç bölgelerin ve özellikle kırsal kesimlerin altyapıları ise hala yatırım gerektirmektedir. Genel olarak karayolları-demiryolları ağı ve şehirlerdeki telekomünikasyon altyapısı iyi durumdadır. Ulaşım ve depolama gibi lojistik hizmetler ise gelişim göstermekle birlikte hala yetersizdir.

Demiryolları: Çin'in ulaşım sistemi özellikle kırsal ve batı bölgelerde yetersizdir fakat büyük yatırımlarla geliştirilmeye çalışılmaktadır. Yük taşımacılığının dörtte birini, yolcu taşımacılığının ise üçte biri demiryolları kanalıyla yürütülmektedir. Çin'in 78.000 km uzunluğundaki demiryolu ağı ABD ve Rusya'dan sonra en büyük ağıdır ve 2020'de 120.000 km'ye çıkması beklenmektedir. Pekin'i Şangay'a 5 saatte ulaştıracak olan 1318 km uzunluğundaki hızlı tren hattının yapımına Nisan 2008 tarihinde başlanmış olup 2010'da sonuçlandırılacaktır. Yine Pekin ile Tianjin arasındaki yolculuğu 30 dakikaya indiren hızlı tren hattı Ağustos 2008'de açılmıştır. Şangay ile Hangzhou arasındaki manyetik levitasyon hattı 2010'da tamamlanacaktır. Dalian-Harbin, Wuhan-Shenzen ve Zhengzhou-Xi'an arasındaki hızlı tren hatlarının yapımı devam etmektedir. Pekin, Şangay, Guangzhou, Nanjing, Wuhan ve Shenzhen'de yeraltı tren hatları; Tianjin, Dalian, Chongqing, Changchun hafif raylı sistemler; Chengdu, Harbin, Qingdao, Xi'an ve Shenyang'da metro yapım çalışmaları devam etmektedir.

Karayolları: 2007 yılı itibariyle Çin'de 53,900 km'lik bir otoban ağı bulunmaktadır. Diğer yollar da büyük ölçüde bu ağa bağlanmıştır. Bütün bu gelişmelere rağmen karayolları ağı hala hızla artan motorlu taşıt alımı nedeniyle Çin'in ulaşım ihtiyaçları için yetersiz kalmaktadır. 2007 yılı itibariyle ülkede 32 milyon taşıt ve 10.5 milyon kamyon bulunmaktadır.

Limanlar: Son yıllarda liman hizmetleri büyük gelişme göstermiştir. Çin'in 18.000 km'lik kıyısı 3.9 milyar ton büyüklüğünde malın işlem gördüğü 200 deniz limanına ev sahipliği yapmaktadır. Şangay'da 2020'de tamamlanması planlanan açık deniz limanı 16 milyar dolar değerindedir. Şanghay limanı halihazırda Hong Kong limanını geçerek dünyanın en yoğun ikinci limanı olma özelliğindedir. Çin'in şu andaki en büyük açık deniz limanı Ningbo'dadır. Diğer en önemli limanlar ise Qinhuangdao, Dalian, Tianjin, Qingdao (Shandong), Xiamen (Fujian), Guangzhou ve Shenzhen'dedir.

Hava Ulaşımı: Son on yılda hava ulaşımı altyapısında önemli gelişmeler sağlanmış; bu da sivil hava taşımacılığında patlamaya neden olmuştur. 2007 yılı itibariyle Çin 148 sivil havaalanına sahiptir. Yolcu rakamları 185.8 milyona, yük taşımacılığı ise 11.6 milyar ton-km.'ye ulaşmıştır. İç hatlardaki uçuşlar tüm yolcu trafiğinin % 90'ının ve iç hatlardaki yük taşımacılığı ise tüm yük taşımacılığının %70'ini oluşturmaktadır. Uluslararası uçuşlar 1990

yılında 44 iken 2007 yılında 290 hatta ulaşmıştır. Şu anda Çin'in tüm büyük şehirlerinden uluslararası uçuş mümkündür. Hükümet, Air China, China Eastern ve China Southern olmak üzere üç yeni havayolu şirketi kurarak havayolu sanayini yeniden yapılandırmıştır. Bu sektör yabancı ve özel sektör şirketlerine büyük ölçüde kapalıdır.

Enerji: Çin'deki enerji tüketimi ve üretimi son beş yılda hızla artmıştır. Buna rağmen, kırsal kesimde yaşayanların birçoğunun elektriği yoktur. Elektrik üretimi aşırı üretim ile elektrik kesintileri arasında gidip gelmektedir. 2002-2004 arasındaki elektrik kesintileri Şangay ve Yangtze Nehri Deltasındaki sanayi üretimini ciddi biçimde kesintiye uğratmıştır. Bu nedenle pek çok sanayi kuruluşu kendi elektriğini üretmeye kullanmaya çalışmaktadır. 2005-2007 arasında azalan enerji açığı 2008'de tekrar kendini göstermiştir. Ekonomik durgunlukla birlikte enerji açığı da azalmıştır.

2007'de üretilen enerjinin %76.6'sı kömürden ve %11.3'ü ham petrolden sağlanmıştır. Hükümet enerji kaynaklarını artırmayı hedeflediğini belirterek doğalgaz, nükleer ve yenilenebilir enerji kaynaklarına eğileceğini açıklamıştır. 18.2 gw kapasiteli ve 26 türbinli Three Gorges Barajı'nın devreye girmesi ile 2009'da enerji üretiminde hidroelektriğin payı büyük hızla artmıştır. 2005 yılında çıkarılan bir kanuna göre 2020 yılına kadar ülkenin ihtiyaç duyduğu tüm enerjinin %10'unu yenilenebilir kaynaklardan elde edilmesi gerekmektedir. Çin'in nükleer enerji kapasitesi 9 gw civarındadır fakat hükümet bu miktarın 2020 yılına kadar 70 gw'a çıkarılmasını hedeflemektedir.

Devlet Enerji Şirketi (SPC) 2002 yılında 11 ayrı şirkete bölünmüş ve sonuçta iki elektrik dağıtım şirketi, beş elektrik üretim şirketi ve dört diğer şirket oluşturulmuştur. Devlet Elektrik Düzenleme Komisyonu oluşturularak elektrik fiyatları hükümet tarafından denetlenir hale gelmiştir. Petrol fiyatları dünyadaki fiyatla baz alınarak düzenlenmektedir. Fakat son yıllarda hem elektrik hem de petrol fiyatları dünya ortalamasının altında tutulmuştur.

Telekomünikasyon: Çin'deki telekomünikasyon sektörü tam anlamıyla patlama yaşamaktadır. 2007 yılı sonu itibarıyla Çin'in köylerinin %96.7'si telefon ağına bağlanmıştır. 2007 yılı itibarıyla şehirlerde 248.6 (169.9'u ev telefonu) ve kırsal alanda 117 milyon sabit hat kullanıcısı bulunmaktadır. Cep telefonlarının yaygınlaşması sonucunda sabit hatlara olan talep azalmıştır. Ülkede 547 milyon cep telefonu ve 210 milyon internet kullanıcısı bulunmaktadır. Çin 2007 yılında 85 milyon geniş bant hattı bulunmakta ve böylece ABD'yi geçerek dünyanın en büyük telekom pazarı haline gelmiştir.

Çin ekonomisinin mevcut yapısında dengesizlikler söz konusudur. Büyük ölçüde ülkenin yüksek tasarruf oranına bağlı olarak, gayri safi sabit sermaye yatırımları son birkaç yıldır ekonomik büyümenin en önemli itici gücüdür ve GSYİH'nın %40'ına karşılık gelmektedir. Bu oran uluslararası standartlara göre oldukça yüksektir. Nitekim bu oran Malezya ve Hindistan'da %20'dir. Buna karşılık özel tüketimin ekonomi içerisindeki payı oldukça azdır. 2007 yılında GSYİH'nın yalnızca %35,4'ünü oluşturmuştur. Bu oran diğer Asya ülkeleri ile karşılaştırıldığında da epeyce düşüktür. Tüketim eğiliminin düşük olması büyük ölçüde Çin'in sosyal güvenlik ağının zayıf olmasının yansımasıdır. Kişinin sağlık harcamalarını kendi cebinden karşılamak zorunda kalmaktan korkması ve aynı zamanda hızla artan eğitim maliyetleri vatandaşları gelirlerinin büyük kısmını biriktirmeye yöneltmektedir. Ekonomi dış ticarete daha bağımlı hale gelmektedir. Nitekim toplam ihracatın GSYİH içerisindeki payı son yıllarda hızla artış göstermiş ve 2003'te %29,4'ten 2007'de %38,8'e yükselmiştir. Ticarete bağımlılığının artması, Çin ekonomisini küresel dalgalanmalara daha açık bir hale getirmiştir.

EKONOMİ POLİTİKASI

Kamu Gelirleri ve Harcamaları (RMB-Yuan)

	Gelir	Harcama	Denge	GSYİH'ya Oran (%)
1998	988	1.080	-92	-1,1
1999	1.144	1.319	-175	-1,9
2000	1.340	1.587	-248	-2,5
2001	1.639	1.890	-251	-2,3
2002	1.890	2.205	-315	-2,6
2003	2.172	2.465	-293	-2,2
2004	2.640	2.849	-209	-1,3
2005	3.165	3.393	-228	-1,2
2006	3.876	4.042	-166	-0,8
2007	5.132	4.978	154	0,6

Kaynak: Ulusal İstatistik Bürosu, Çin İstatistik Yıllığı 2008

1978 yılında başlayan ekonomik reform döneminin ilk yıllarından itibaren kamu finansmanında yaşanan bozulma son yıllarda düzelme göstermektedir. Kamu gelirin GSYİH'ya oranı 1995 yılından itibaren artmış, 2007 yılında %19,5'e ulaşmıştır. Canlanan ekonomi ile sağlanan devlet gelirindeki artış, kaçakçılığı büyük ölçüde engelleyen vergi sisteminin sıkıştırılması ve resmîleştirilmesi ile belirli durumlara mahsus ücret ve ödemelerin düzenli vergiye dönüştürülmesi ile desteklenmiştir. Kamu harcamalarının GSYİH'ya oranı 1994 yılında %12,4'ten 2002 yılında %18,3'e yükselmiş ve bu oranın civarında sabitlenmiştir (2007 yılında %18,9'a ulaşmıştır). Son yıllarda harcamalar hızla artmış olsa da, hükümet sağlık, ve eğitimin iyileştirilmesi ile kırsal kesim ve sosyal hizmetlerden yoksun diğer bölgelerde yoksulluğu azaltıcı harcamalar yapma konusunda isteksiz davranmaktadır. Paranın akılcıca harcanması konusunda yerel yönetimlere karşı olan güvensizlik bu durumun nedenlerinden biridir. Küresel ekonominin kötüleşen görünümüne karşılık talebin desteklenmesi çabalarının bir göstergesi olarak hükümet, 2008 yılının Kasım ayında 4 trilyon RMB'lik (586 milyar \$, tahmini 2008 GSYİH'nın yaklaşık %14'ü) canlandırma paketini açıklamıştır. Ancak bu miktarın ne kadarının yeni harcamalar için tahsis edildiği belirsizdir. Tahminler, bu miktarın 2009-2010 GSYİH'sinin %1 ila %2,5 oranları arasında olabileceği yönündedir.

Para politikası, reform döneminin büyük bölümünde ekonominin kör noktası olarak kalmıştır. Ancak hükümet son yıllarda daha etkin bir para politikası yaklaşımı benimsemiştir. Çin Halk Bankası (PBC-Merkez Bankası), aşırı ekonomik büyümeyi biraz yavaşlatmak için 2006-2007 döneminde resmi faiz oranlarını 8 kez yükseltmiştir. Son dönemde yurtiçi ve yurtdışında düşen talep ve Eylül-Aralık 2008 döneminde azalan enflasyon baskıları sonucunda para politikasında gevşemeler olmuştur. Merkez Bankası, kredi kotalarını gevşetmiş, hem faiz oranlarını hem de rezerv oranını (bankaların tutması gereken rezerv oranı) düşürmüştür. Hükümetin en etkin para politikası aracı yalnızca faiz oranlarındaki değişiklikler değil, ayrıca likidite büyümesini kısıtlamak için bankacılık sektörüne uygulanan kredi kotalarıdır. Bu yöntemin kullanılması ekonomi perspektifinden faydasızdır. Zira kredi kotaları Çin'in ekonomik ve istihdam büyümesinin itici gücü olan KOBİ'lere zarar vermekte ve daha çok siyasi anlamda daha ayrıcalıklı bir konumda bulunan devlet işletmelerinin çıkarına olmaktadır.

Para Arzı (RMB-Yuan)

	2003	2004	2005	2006	2007
Yurtiçi Kredi Stoku	20.628	22.442	24.837	28.874	33.966
Yurtiçi Kredi Artışı (%)	19,5	8,8	10,7	16,3	17,6
M1 (yıllık değişim %)	18,7	13,9	11,6	17,9	21,0
M2 (yıllık değişim %)	19,2	14,9	16,7	22,1	16,7

Kaynak: IMF, Uluslararası Finans İstatistikleri

Faiz Oranları (%)

	2003	2004	2005	2006	2007
Kredi Faiz Oranı	5,3	5,6	5,6	6,1	7,5
Mevduat Faiz Oranı	2,0	2,3	2,3	2,5	4,1
Para Piyasası Faiz Oranı	2,9	3,4	2,9	2,7	3,4

Kaynak: IMF, Uluslararası Finans İstatistikleri

EKONOMİK PERFORMANS

Temel Ekonomik Göstergeler

	2003	2004	2005	2006	2007
Reel GSYİH Büyüme Oranı (%)	10,0	10,1	10,4	11,6	11,9
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort.-%)	1,1	3,8	1,8	1,8	4,8
Cari İşlemler Dengesi (milyon \$)	45.875	68.659	160.818	253.268	371.833
Döviz Kuru (ort.-RMB:\$)	8,3	8,3	8,2	8,0	7,6
Nüfus (milyon)	1,292,3	1.299,9	1.307,6	1.314,5	1.321,3
Dış Borç (yıl sonu-milyon \$)	208.452	247.701	281.612	322.845	350.067

Kaynak: Economist Intelligence Unit, CountryData

Çin ekonomisi 1981-2007 yılları arasında ortalama %10 oranında büyüme kaydetmiştir. Çin istatistiklerinin güvenilirliği tartışmalı olsa da, son birkaç yılda ülkeyi düzenli olarak ziyaret eden herkes genel olarak Çin'in bölgesel olarak da doğu kıyısının süratli bir büyüme kaydettiğini tasdik edecektir. Ancak bilinen gerçek ekonomik büyümenin zaman zaman, özellikle de reform döneminin ilk yarısında kırılgan oluşudur. (Ekonomi 1978 ve 1990'ların sonu arasında 3 ayrı ekonomik döngü yaşamıştır).

Resmi makamlar, 2000 yılına kadar reform dönemine damgasını vuran genişleme-daralma döngülerinden kaçınmaktadır. 1998 yılında Asya finans krizinin başlarında hükümetin büyümeyi destekleme çabalarının ilk sonuçlarından olan en güncel çıkış evresi ekonomik büyümeyi yüksek oranlara çıkarmıştır. 2003 yılında reel GSYİH büyüme oranı iki basamaklı rakamlara ulaşmıştır. Aşırı yatırımdan tedirgin olan hükümet, 2004 yılında ekonomi politikalarını sıkı denetim altına almış ve yatırım büyümesinde geçici bir durgunluk sağlanmıştır. Buna rağmen ihracatın artmasıyla GSYİH büyüme oranı daha da yükselmiş ve 2007 yılında 1994 yılından beri en büyük oran olan %11,9'a ulaşmıştır. Hükümet, 2007 yılında ekonomiyi tekrar sıkı denetim altına almış ve bu girişim Çin'in ihracatına talebin azalması ile birlikte ekonomik büyüme oranının düşmesini sağlamıştır. 2008 yılının 3. çeyreğinde reel GSYİH büyüme oranı 2003 yılının ikinci çeyreğinden beri en düşük oran olan %9'a gerilemiştir.

Tarım

Tarım Çin ekonomisinin önemli bir bileşenidir. Sektör 2007 yılında GSYİH'nın yalnızca %11,3'ünü oluştursa da, toplam istihdamın %41'i olan 314 milyon insan geçimini çiftçilik, ormancılık, hayvan yetiştiriciliği ve balıkçılık ile sağlamaktadır. Çin'in ekonomik reformları, 1978 yılında ilk etapta merkez hükümetin onayı olmaksızın kolektiflerin araziler üzerindeki kontrollerinin ailelere geri verilmesi ile başlamıştır. Bireysel ekonomik teşviklerin tekrar hayata geçirilmesinin ve çiftçilerin ürün yetiştiriciliği konusunda bir nebze özgür bırakılmasının muazzam bir etkisi olmuştur. Ülke genelinde kişi başına gelir 1978-2001 yılları arasında 5 kat artmıştır. Kırsal bölgelerdeki kişi başına düşen reel gelirdeki artış 1990'ların sonunda her yıl yavaşlama kaydetse de, o dönemden sonra ivme kazanmış ve 2000-2007 yılları arasında %51,9 oranında artış göstermiştir. Hükümetin tarım vergilerinin azaltılması ve yüksek tahıl fiyatlarının düşürülmesine yönelik çabaları 2006-2008 yılları arasında kırsal gelirin artmasını sağlamıştır.

Bu gelişmelere rağmen, kırsal ekonominin istikrarı, üst düzey hükümet yetkililerini kaygılandırmaya devam etmektedir. Sorunlardan biri de kırsal kesimdeki maaşlardaki artışın kırsal ve kentsel kesim gelirleri arasındaki farkı azaltmaması ve farkın artmaya devam etmesidir. Nitekim kırsal bölgelerdeki kişi başına düşen reel gelir 2000-2007 yılları arasında %51,9 artış gösterirken, kentsel kesimdeki kişi başına gelir artışı %96 olarak yaşanmıştır. Diğer bir endişe konusu da son yıllarda kırsal kesimlerdeki gelir artışının geleneksel tarım faaliyetlerinden elde edilen kazançtan kaynaklanmamasıdır. Aksine gelir artışı geleneksel çiftçilik faaliyetlerinden ziyade farklı ekonomik faaliyetlere kayan bölgelerde daha yüksek olarak gözlemlenmektedir. Öte yandan, çiftçilikten kaynaklanan gelirin daha çok tahıl ve diğer ürünlerin yıllık eğilimlerine yani bir başka deyişle hava şartları ve üretim seviyelerine bağlı olduğundan kırılgan olmasıdır.

Madencilik

Çin'in madencilik sektörü dengesiz fiyatlandırma sistemi ve güvenlik sorunları yüzünden sıkıntılar yaşamaktadır. Sektörü etkinleştirme çabalarının sonucunda istihdam 1995 yılında 9,3 milyondan 2007'de 5,4 milyona düşmüş, verimsiz madenler kapatılmıştır. Kömür madenleri ölüm kapanları olarak nitelendirilmektedir. Bu durum, dünyanın en büyük kömür üreticisi Çin için ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Sektörde hem kamu, hem de özel sektör firmaları faaliyet göstermektedir. Kamu tarafından işletilen madenler genellikle binlerce özel işletmeden daha güvenli görülmektedir. Düşük kömür fiyatları (resmi makamlarca belirlenmektedir) güvenlik önlemleri için yatırım yapmayı ve kaynakların çıkarımını yıllarca engellemiştir. Ancak fiyatların serbestleştirilmesi, 2005-2008 yıllarında madencilik sektöründe gerçekleşen yatırımları arttırmıştır.

Sanayi

Sanayi sektörü, 1997-2007 yıllarında yıllık ortalama %10,6 oranında büyüme kaydetmiştir. Reform döneminden önce seyrek olarak bulunan özel firmalar ve yabancı sermayesi bulunan şirketler reform döneminin başlamasıyla hem nicelik hem de nitelik bakımından büyümüştür. 2006 yılında özel işletmeler, gayri safi endüstriyel üretim değerinin %21,2'sini oluşturmuş (1999 yılında bu oran %4,5'tir) ve 65,9 milyon kişinin istihdamını sağlamıştır (yaklaşık 40 milyonu kentsel, 26 milyonu da kırsal kesimden). Yabancı sermayeli şirketler, 2006 yılında gayri safi endüstriyel üretimin %31,6'sını oluşturmuş ve 14,1 milyon kişinin istihdamını sağlamıştır. Buna karşılık devlet işletmeleri düşüşe geçmiştir. 1970'li yılların sonunda Çin'in imalat sanayi üretiminin %80'ini gerçekleştiren devlet işletmeleri, 2007 yılında toplam üretimin üçte birini gerçekleştirmiştir.

Çin'in imalat sanayi 1990'lı yılların başında büyük ölçüde düşük teknoloji ürünlerinin montajını kapsamaktaydı. Ama günümüzde artık böyle değildir. Tekstil gibi sektörler hala imalatın

büyük kısmını oluştursa da daha büyük oranlardaki katma değer üretimi, çoğu ileri teknoloji kullanılarak üretilen elektronik ürünler tarafından sağlanmaktadır. Çin artık mobil telefonlar, entegre devreler ve taşıt gibi ürünlerde önemli bir üretici (hatta otomotiv gibi bazı sektörlerde dünya lideri) haline gelmiştir.

Endüstriyel Üretim (Yıllık Değişim - %)

	2003	2004	2005	2006	2007
Endüstriyel Üretim	17,0	16,7	16,4	16,6	13,5

Kaynak: Ulusal İstatistik Bürosu Çin İstatistik Yıllığı 2008

İnşaat

Ülkenin yüzölçümü bakımından büyüklüğü, sermaye yetersizliği ve henüz tam anlamıyla gelişmemiş ekonomisinin sonucu olarak Çin'de yeni altyapı yatırımları için hala doyurulmamış bir talep söz konusudur. 1990'ların sonunda kamu altyapı harcamaları inşaat sektörünün canlanmasına katkıda bulunmuştur. 2002 yılından itibaren endüstriyel yatırım ve gayrimenkul geliştirme de önemli yere sahip olmuştur. Son yıllarda Çin'in altyapı sektöründe gözle görülür gelişmeler yaşanmıştır. Ancak yine de özellikle ülkenin batısı ve kırsal kesimlerde hala yapılması gereken çok iş bulunmaktadır.

Son yıllarda sermaye harcamalarının en hızlı artış gösterdiği alan gayrimenkul olmuştur. Kentlerde arazi geliştirme 2000-2007 yılları arasında yıllık ortalama %20 oranında büyümüş, 2007'de büyüme oranı %30'a kadar yükselmiştir. Spekülatif fiyat şişirmeleri birçok şehirde hala sorun teşkil etse de, 1990'ların sonunda bireylerin evlerini kendileri alma hakkını edinmelerinin ardından (Daha önce kentlerde konutlar kamu kurumları veya devlet işletmeleri tarafından ücretsiz veya düşük kiralara ile verilmekteydi.) 2000 yılından itibaren artan faaliyetlerin çoğu reel talepler doğrultusunda gerçekleşmiştir. Ancak Çin'in gayrimenkul sektörü 2007'nin sonlarından itibaren hem fiyatlarda, hem de işlem hacimlerinde gerçekleşen keskin düşüşler ile sarsılmış ve bu durum inşaat faaliyetlerinde düşüşe neden olmuştur.

Hizmetler

Çin'in hizmet sektörü ekonomide görece küçük bir paya sahiptir. Hizmet sektörü 2007 yılında GSYİH'nin %40,1'ini oluşturmuştur (sanayi sektörünün oranı ise %48,6'dır). Hizmet sektörünün en önemli bileşeni bankacılık sektörüdür. Sektöre 2007 yılında toplam bankacılık varlıklarının %50'sine sahip olan 4 banka hakimdir. Resmi makamlar özellikle 1990'ların sonunda bankaları devlet işletmelerine kredi kullandırmaya zorlamaktaydılar. Bu durum, büyük borçların oluşmasına neden olmuştur. Bankalar hala kredi kullandırma kararlarında resmi müdahalelere maruz kalsalar da, müdahalelerinin boyutu azalmıştır. Hükümet ayrıca bazı kamu bankalarını fon enjeksiyonu ile yeniden yapılandırmıştır. Örneğin 2008 yılının sonunda 130 milyar RMB (19 milyar \$) enjeksiyon ile Çin Tarım Bankası buna örnek teşkil etmektedir.

20. yüzyılın başlarında dünyanın 3'üncü borsası olan Shanghai Borsası, 31 yıllık aradan sonra 1990 yılında yeniden kurulmuştur. Kısa bir süre sonra güneyde bulunan Shenzhen şehrinde de bir borsa kurulmuştur. Çin'in hisse senedi piyasası henüz olgunlaşmamıştır. Aşırı yükselmelere ve daralmalara (2008 yılında olduğu gibi) dayanıksızdır ve değişen hükümet politikalarından etkilenebilmektedir. Hâlâ önemli yapısal problemler söz konusudur. En önemlisi hükümet hâlâ listelenen şirketlerin büyük çoğunluğunu kontrol etmektedir. Yabancıların yerli şirketlerin hisselerine yatırım yapmaları ve yerli yatırımcıların yurtdışında yatırım yapmaları sınırlandırılmıştır. Mevcut finansal araçlar ve yatırımcılar için yatırım tercihleri hala sınırlıdır. Finansal